В створенні пейзажної картини відчувається ретельно продумана взаємодія рельєфу і рослинності. Дуже ефектними є малі пагорби, покриті козацьким ялівцем. Здається цілком природним розташування ялин і сосен по схилах великих пагорбів, що візуально збільшує їх розміри. Нарешті, самі вершини пагорбів вирішені як своєрідні альпінаріуми з низькорослими сланкими рослинами. Це забезпечує можливість панорамного огляду прилеглої місцевості.

Присадибний район розташований на південній периферії парку, за Лебединим озером. Від старої садиби Івана Михайловича Скоропадського, засновника парка, збереглися лише два службові флігелі, каштанова і дубова алеї. Маєток був орієнтований в північному напрямку, де за галявиною знаходиться розширена частина ставка, а ще далі - Швейцарська ущелина і найвищі вершини «гір».

З архітектурно-художньої точки зору вельми цікавим є рівнинно-пейзажний район, який відомий своїми майстерно сформованими галявинами – Первомайською, Табірною тощо. Розміри галявин складають в середньому від 0,5 до 2,0 га, деякі з них доповнюють одна одну та просторово пов'язуються зі ставками. Декоративна цінність галявин посилена включенням великих дерев-солітерів і мальовничих деревно-чагарникових груп.

Прогулянкові шляхи і стежки прокладені в парку таким чином, що зумовлюють найбільш вигідну, ефектну послідовність естетичних вражень, «поєднують» галявини, переліски, алейні посадки і окремі групи рослин в єдину безперервну композицію.

Флора дендропарку відрізняється рідкісним багатством і різноманітністю. Тут налічується 1426 видів, різновидів і форм дерев і чагарників. Не менше значення має парк і в якості зразка, прикладу формування штучно створеного в степу мальовничого пейзажу. Вже декілька поколінь майстрів садово-паркової справи вивчають його рослинні композиції, творчо розвивають вперше використані тут художні прийоми дизайну рослинних об'єктів привезених з усього світу [3].

Список використаних джерел

1. Косаревський І. А. *Тростянецкий парк*: монографія / Київ: Госстройиздат, 1964.

2. Тростянецкий дендропарк, с.Тростянец // Siver: вебсайт. URL:http://siver.org.ua/?p=542 (дата звернення: 14.03.2021).

3. Ландшафтная архитектура и зеленое строительство // Totalarch: вебсайт. URL:http://landscape.totalarch.com/node/280 (дата звернення: 14.03.2021).

4. П.г.т. Тростянец // Latifundist: вебсайт. URL:https://latifundist.com/kult-agro/156-dendropark-trostyanets (дата звернення : 14.03.2021).

УДК: 711.123

ПРОЄКТ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ РЕНОВАЦІЇ ПРИМІЩЕНЬ БУДІВЛІ КОЛИШНЬОГО КІНОТЕАТРУ «ПЕРЕМОГА» В м. ЧЕРНІГОВІ

Савицький О. О., Гетьманський В. І., здобувачі вищої освіти, гр.АМ-191
Науковий керівник: **Завацький С. В.,** к. ф.-м. н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка»

Проблеми сучасного містобудування, розробка генпланів розвитку територій вимагають інноваційних стратегічних підходів, спрямованих на вирішення соціально-економічного розвитку населених пунктів, одним з яких є ревіталізація та функціональна реновація будівель та комплексів, які припинили своє функціонування. Головна мета регенерації будівель, експлуатація яких за призначенням на сьогодні припинилася, це використання їх капітального потенціалу для соціально-культурного розвитку громад міста, включення об’єктів з оновленими функціями в комерційну діяльність з наповнення міського бюджету [1].

Рисунок 1 – Головний фасад кінотеатру «Перемога».

Одним з цікавих об’єктів в місті Чернігові, ревіталізація якого зараз на часі, є колишній кінотеатр «Перемога», який було побудовано в 1985 році. На сьогоднішній день будівля кінотеатру разом з навколишньою територією (див. рис. 1) знаходиться на балансі Національного університету «Чернігівська політехніка», і за призначенням (як кінотеатр) не використовується.

Аналіз ситуаційної схеми розташування колишнього кінотеатру серед міської забудови (див. рис. 2) показує його вигідне місцезнаходження на розі вулиць Шевченка і Рокосовського в оточенні житлового масиву. Тому, з точки зору урбаністики, будівля займає одне з центральних та стратегічних місць в Деснянському районі міста Чернігова. Зазначимо, локація будівлі біля перетину пішохідного та транспортного трафіку, естетично вписується в довколишнє архітектурне середовище (поруч – будівля НУ «Чернігівська політехніка», як і будівля кінотеатру, також виконана в стилі модернізму).

Рисунок 2 – Ситуаційний план дислокації кінотеатру «Перемога»:
1 – будівля кінотеатру; 2 – житлова забудова; 3 – центральний корпус НУ «Чернігівська політехніка»

Оскільки будівля знаходиться на балансі Національного університету «Чернігівська політехніка» (це навчально-науковий заклад, діяльність якого пов'язана з підготовкою висококваліфікованих і конкурентноздатних на ринку праці фахівців для різних галузей економіки й виробництва, в тому числі і з дизайну середовища, архітектури і містобудування), на базі колишнього кінотеатру «Перемога», за умови реновації приміщень, можливо створити навчально-науковий та культурно-мистецький комплекс (ННКМК) для студентів і викладачів університету.

Метою діяльності такого комплексу в загальній структурі університету є забезпечення освітніх потреб студентів, розвиток професійної творчості викладачів, просування інноваційних підходів до організації та дизайну внутрішнього і зовнішнього архітектурного середовища міста.

На рисунку 3 наведено ескізний план-схему функціональної реновації внутрішніх приміщень будівлі колишнього кінотеатру «Перемога».

Рисунок 3 – План-схема функціональної реновації приміщень кінотеатру під навчально-науковий та культурно-мистецький комплекс

Нові функції надаються таким приміщенням: велика зала (*5*) (428 м^2) перебудовується в «Коворкінг»[2; 3]; мала зала (*3*) (194 м^2) – в аудиторії та майстерні архітектурно-дизайнерського проектування й моделювання; побутові приміщення (*7*) (220 м^2) – в спеціалізовані кабінети та дослідницькі лабораторії. Функції деяких технічних (*6*) та санітарно-гігієнічних приміщень (8) залишаються незмінюваними. Приміщення фойє (*1*) разом з кафе (*2*) планується прилаштувати під виставкові площі. В середній залі (*4*) (224 м^2) облаштовується сучасна конференц-зала зі збереженою початковою функцією кінозали.

Під час дослідження поверхні покрівлі кінотеатру виникла ідея організувати на даху специфічний простір – терасу (див. рис. 4), на якій розмістити літній кіно-лекторій з кафе. Враховуючи перспективу оточуючого середовища і вид на красиву вулицю, тераса (Руфтоп) з лекторієм та кафе на даху [4] буде привабливою зоною для відпочинку і роботи, місцем для проведення культурних заходів в теплу пору року, арт-виставок та прем'єр фільмів різних жанрів.

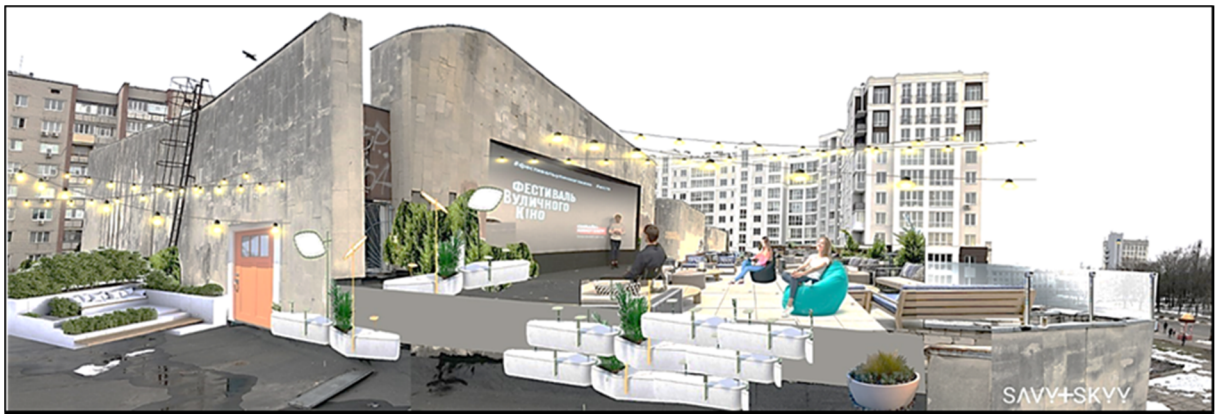

Рисунок 4 – Облаштування тераси-лекторію та кафе (Руф топ) на даху комплексу

Можливий варіант благоустрою та оформлення прилеглої до комплексу території наведено на рисунку 5.

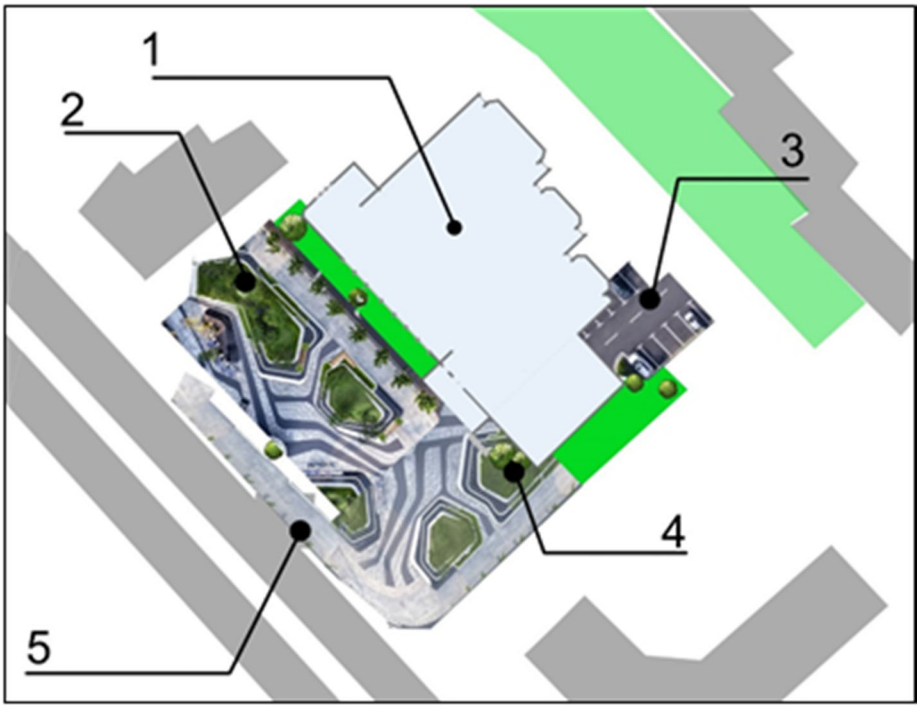

Рисунок 5 – Схема благоустрою території комплексу:
1- будівля комплексу; 2 – зелена зона відпочинку, громадський простір; 3 – паркінг;
4 – збережені існуючі зелені зони (ялинки); 5 – зупинка громадського транспорту

Назву навчально-наукового та культурно-мистецького комплексу Національного університету «Чернігівська політехніка» можна залишити в англомовному перекладі – «Victory», зберігаючи історичну назву будівлі кінотеатру.

Таким чином, запропонований варіант функціональної реновації приміщень колишнього кінотеатру «Перемога» передбачає ревіталізацію будівлі як креативного простору професійного зростання студентів і викладачів університету, як центру навчально-наукової й культурно-мистецької діяльності суб’єктів освітнього процесу.

Список використаних джерел

1. Завацький С.В., Павленко В.В., Котельчук Л.С., Кнуренко С.В. Про перспективи ревіталізації промислової зони заводу «Октябрьский молот» в м. Чернігові. //Збірник наукових праць ЧДІЕУ «Новітні досягнення геодезії, геоінформатики та землевпорядкування – Європейській досвід»: Чернігів, 2013 р. вип. №9, С. 204-211.

2. Бабич С., Пархименко В. Коворкинг: концепция и перспективы. Наука и инновации. 2014. Т. 6. №136. С.42 – 47. URL: https://cyberleninka.ru/article/n/kovorking-kontseptsiya-i-perspektivy/viewer.

3. Снігур Х. Коворкінг: переваги та недоліки в організації робочих місць. *Вісник Тернопільського національного економічного університету.* 2017. № 4. С. 117–124. URL: http://visnykj.tneu.edu.ua /index.php/htneu/article/view/974.

4. Новгородская Н.О., Граница Ю.В. — Эксплуатируемая кровля: тенденции и концепция в озеленении // Сельское хозяйство. – 2019. – № 4. DOI: 10.7256/2453-8809.2019.4.33023 URL: https://nbpublish.com/library_read_article.php?id=33023.

УДК: 376.091:712

ДИЗАЙН-ПРОЕКТ СЕНСОРНОГО САДУ ДЛЯ РОЗВИТКУ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ

Довженко О. В., Юрчук О. С., здобувачі вищої освіти, гр. АМ-191
Науковий керівник: **Завацький С. В.,** к. ф.-м .н., доцент
Чернігівський національний технологічний університет

Відомо, що розвиток учнів початкових класів з інклюзивною формою навчання, де в класах одночасно перебувають як діти з нормою та і з обмеженими психо-фізичними можливостями, досить часто супроводжується такими стрес-факторами як: *відчуття власної неповноцінності*; т*руднощі у спілкуванні з однолітками; труднощі у засвоєнні навчального матеріалу* [1].

Наведені стрес-фактори є взаємопов’язаними між собою і проявляються в комплексі. З метою мінімізації впливу стрес-факторів на розвиток учнів доцільним є створення для таких дітей спеціально організованого природного середовища, зі сприятливими умовами. Виявляється, що в подоланні стрес-факторів найбільш ефективним є вплив зовнішніх подразників на органи чуття людини. Підсилити сенсорні відчуття органів зору, слуху, нюху, дотику і смаку можуть рослини і елементи ландшафтної архітектури, які підібрані спеціальним чином і розміщені на ділянках біля закладів загальної середньої освіти [4].

Такі ділянки називають сенсорними садами. Сенсорний сад – це спеціально організована природна територія, де створені сприятливі умови для спілкування з природним середовищем [3].

Головним завданням сенсорного саду щодо загального розвитку дітей є концентрація функціонування всіх органів відчуттів або окремої групи за допомогою рослин і інших природних матеріалів, гармонійно розміщених в одному просторі. Так тактильні відчуття, пов’язані з функціонуванням дрібної моторики рук, сприяють розвитку мовлення учнів, оскільки подразнення моторних центрів головному мозку викликає активізацію мовних.

В сенсорному саду є можливість оточити дитину різноманітними ароматами, формами, звуками і текстурою рослин, які можна обмацати пальчиками і тут же спробувати на смак. Завдяки цим новим відчуттям в мозку дитини буде утворюватися безліч нейронних зв'язків, які дадуть поштовх розвитку нервової системи та інтелекту [1].

Розглянемо детальніше структуру сенсорних садів. Сучасне зонування сенсорних садів можна розділити на 2 типи [2]:

За сенсорним принципом: